

Šialená svetománia

Časopis žiakov Základnej školy Dr. Milana Hodžu s MŠ
Palisády
Škarniclova 1 • Bratislava • www.zsmh.sk •
svetomania@zsmh.sk

1

November / December
2009

Obsah

Literárna beseda so
spisovateľom Jánom
Solovičom

Niečo o „pani Jeseni“

Poznávací výlet do Poľska

Niečo o „pani Zime“

Zo života našich
študentov

Z každého rožka troška

Relax

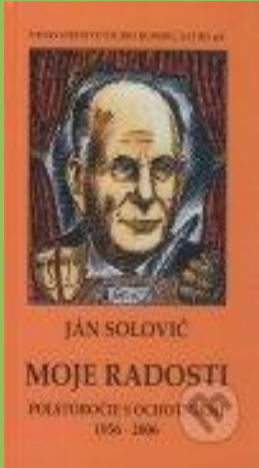
*Srdečne pozdravujeme všetkých
našich čitateľov a mávajúc
odchádzajúcej jeseni si želáme
navzájom krásne prežité
nadchádzajúce vianočné sviatky,
predovšetkým veľa lásky, a tiež
v roku 2011 veľa šťastia a úspechov.*

Vaša redakcia Šialenej svetománie

Literárna beseda so spisovateľom Jánom Solovičom

Dňa 10. 11. 2010 sa na pôde našej školy uskutočnila beseda s významným slovenským dramatikom Jánom Solovičom. Autor v príjemnej atmosfére predstavil svoju tvorbu a beseda pokračovala kladením otázok žiakov, na ktoré autor vďačne odpovedal. Žiakov zaujímalo najmä to, kedy začal autor písať, čo ho inšpirovalo, ktoré z jeho diel mu je najbližšie a ako vníma súčasnú slovenskú tvorbu. Dozvedeli sme sa napríklad, že autor kvôli svojej tvorbe a jej predstaveniam precestoval tri kontinenty, že jeho diela sú preložené do mnohých jazykov, napr. arabský, španielsky, a taktiež to, že jeho bohatá tvorba je aktuálna a sledovaná aj dnes, i keď niektoré jeho diela vznikli pred 50 rokmi. Majster sa na našej škole cítil dobre a poprial veľa úspechov v práci a v živote všetkým zúčastneným a žiaci ho vyprevádzali s veľkým potleskom.

Ján Solovič –
Moje radosti

Od roku 1978 bol docentom televíznej a filmovej dramaturgie na VŠMU. V roku 1972 mu udelili národnú cenu SSR, v roku 1977 štátnu cenu Klementa Gottwalda a v roku 1975 mu bol udelený titul zaslúžilý umelec. V roku 2010 sa stal čestným členom Spoločnosti M. R. Štefánika. V súčasnosti je na dôchodku a žije v Bratislave.

Plné vrecká peňazí

Žobrácke dobrodružstvo
do muzikálovej podoby s názvom Plné vrecká peňazí prepracovali

Milan Lasica a
Július Satinský

Z jeho tvorby: Strašne ošemetná situácia, veselohra, Žobrácke dobrodružstvo, tragikomédia (pod názvom Plné vrecká peňazí do muzikálovej podoby v roku 1975 prepracovali Milan Lasica a Július Satinský), Veža nádeje, veselohra, Dve komédie, Meridián, Strieborný jaguár, Zlatý dážď Zvon bez veže, Peter a Pavel, komédia, Prešporská predohra (o študentských rokoch Štúrovcov), rozhlasová hra, Polnoc bude o päť minút, Ruky pre Luciu, Zhasnuté slnko, Traja z deviateho poschodia, triptych, Straty a nálezy, televízny seriál, Výlet nad oblaky, Krvavý trón, ktorého verzia rozhlasového spracovania zatiaľ bola iba raz uverejnená.

Ján Kukuřka

Niečo o pani jeseni

Jeseň je jedno z ročných období v miernom teplotnom pásme nasledujúce po lete a predchádzajúce zime.

Astronomicky sa začína jesennou rovnodennosťou (okolo 23. septembra na Severnej pologuli a 21. marca na Južnej pologuli), a končí sa zimným slnovratom (okolo 21. decembra na Severnej pologuli a 21. júna na Južnej pologuli). V meteorológii sa podľa konvencie počíta ako celé mesiace september, október a november na Severnej pologuli a marec, apríl a máj na Južnej pologuli.

G.A Miro Hrančí

Jeseň

Krásna si ty, krásna,
ale občas vážna,
farbami jasne svietiš,
dúfam, že to nezmeniš.
Jeseň, ty máš využití veľa,
lenže pre niekoho je to „mela“.
Nieko trávi čas jesene v obchode,
ale tí múdrejší niekde v prírode.
Jesenička jeseň, dlho tu nebudeš,
ale ja viem, že raz prídeš,
veď nemení sa to, v твоjich farbách dneska hráme
a na budúci rok ťa tu znovu máme.
Anonym ZŠMH

**Za šesť dní a šesť nocí vyrobil som
si šarkana
a na siedmy deň pri oddychu
chcel som vidieť svoju úrodu, na
lúke
bez šnúry, vypustil som ho za rána
a ako najväčší prejav dôvery
daroval som mu slobodu.
No spadol na zem a môj úmysel bol,
nech len v dial'ky letí,
Jeho však bol spadnúť na zem,
aby hrali sa s ním deti.**

Andrej Gerba

- **Jesenné prázdniny** sa začínajú 29. októbra 2010 (piatok) a končia sa 2. novembra 2010 (utorok). Vyučovanie sa začína 3. novembra 2010 (streda).
- **Vianočné prázdniny** sa začínajú 23. decembra 2010 (štvrtok) a končia sa 7. januára 2011 (piatok). Vyučovanie sa začína 10. januára 2011 (pondelok).
- **Polročné prázdniny** sú dňa 31. januára 2011 (pondelok). Vyučovanie sa začína 1. februára 2011 (utorok).
- **Jarné prázdniny** sa začínajú 21. februára 2011 (pondelok) a končia 25. februára 2011 (piatok). Vyučovanie sa začína 28. februára 2011 (pondelok).
- **Veľkonočné prázdniny** sa začínajú 21. apríla 2011 (štvrtok) a končia sa 26. apríla 2011 (utorok). Vyučovanie sa začína 27. apríla 2011 (streda).

Letné prázdniny sa začínajú 1. júla 2011 a končia sa 31. augusta 2011.

Poznávací výlet do Poľska

E
X
K
U
R
Z
I
A

Tak ako aj minulý rok v tomto jesennom období, tak aj tento sme sa zúčastnili exkurzie v Poľsku. V dňoch 12. - 14. októbra absolvovali naši ôsmaci a deviataci trojdňovú vzdelávaciu exkurziu v Poľsku. Program exkurzie bol naozaj plný a veľmi zaujímavý.

V
P
O
Ľ
S
K
U

Žiaci spoznali historické centrum mesta Kraków – videli staré námestie, radničnú vežu, sukienicu, najstaršiu krakovskú univerzitu Collegium Maius, hradné návršie Wawel, kde si pozreli krásnu katedrálu s obrovským zvonom Žigmundom.

Žiaci tiež absolvovali prehliadku soľnej bane Wieliczka, kde mali možnosť spoznať ťažkú prácu baníkov, videli krásne umelecké predmety vyrobené zo soli a na vlastné oči sa tak presvedčili, že „soľ je nad zlato“.

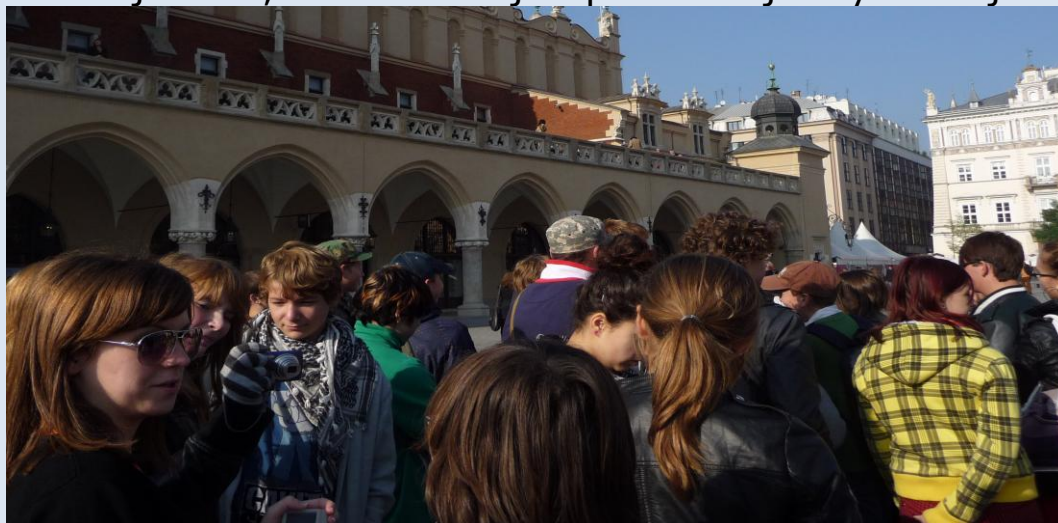
Záverečná časť exkurzie bola najsilnejším a najsmutnejším zážitkom zároveň. Návšteva bývalého

koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau všetkých prinútila zamyslieť sa nad krutým osudom Židov, Rómov ale aj iných národností, ktoré sa v priebehu druhej svetovej vojny stali obeťami holokaustu.

Ako to celé vyzeralo?

Tak a je to tu! Na začiatku nás učitelia ešte spočítajú a už aj ideme. Prechádzame cez mesto a vidíme miesta, ktoré sú nám tak dobre známe. Cesta trvala zhruba šesť hodín. Nasleduje prehliadka Krakova. Potom je rozchod. Konečne sme sa stretli s vedúcim zájazdu a smerujeme do ubytovne. Učitelia nám vysvetľujú, z čoho sa bude skladať program na nasledujúce dni, a že večierka je o pol desiatej. Prvý deň zájazdu je za nami!

2.deň: Je osem hodín ráno a my sme práve doraňajkovali. Nasleduje cesta autobusom do solnej bane vo Wielickej. Baňa bola veľmi pekná. Boli v nej obrovské siene a sochy zo soli. Potom sme išli na hrad Wawel do hrobky Poľských kráľov. Potom je rozchod v Krakove. Večera, večierka a ideme spať!!!

3.deň: Ranný program je podobný ako v predchádzajúce dni. Nasleduje cesta do koncentračného tábora Auschwitz, ktorá trvá zhruba hodinu a pol. Potom je smutná prehliadka tábora a presúvame sa do Auschwitzu 2, ktorý je oveľa väčší ako ten predošlý. Smutné udalosti, ktoré tu stále dýchajú, nás nútia zamyslieť sa nad dobrom a láskou medzi ľuďmi. Ešte sa rozlúčime s vedúcim zájazdu a ideme autobusom vd'ačne domov.

Niečo o pani zime

Zima je jedno z ročných období v miernom teplotnom pásme nasledujúce po jeseni a predchádzajúce jari. Má najkratšie dni a najnižšie priemerné teploty. V oblastiach vzdialenejších od rovníka sa v zime často vyskytuje sneh.

VTIP

Mamička hovorí synčekovi: „Janíčko, zapál' vianočný stromček.“ O chvíľu príde Janíčko a pýta sa mamičky: „A sviečky mám tiež zapáliť?“

Vianočné sviatky sú pripomenutím narodenia Ježiša Krista.

Vianočné nákupy sú nákupmi darov pre svojich blízkych, s ktorými trávime tieto sviatky spolu v sviatočnej atmosfére a rodinnom kruhu.

Astronomicky začína zimným slnovratom (okolo 21. decembra na Severnej pologuli a 21. júna na Južnej pologuli), a končí jarnou rovnodennosťou (okolo 21. marca na Severnej pologuli a 21. septembra na Južnej pologuli). V meteorológii sa podľa konvencie počíta ako celé mesiace december, január a február na Severnej pologuli a jún, júl a august na Južnej pologuli.

Vianoce

Vianoce, Vianoce, majú šťastnú tvár,

zkúrim do pece, darčeky nemá len klamár.

Cez Vianoce sneh padá, vidím osvetlené ulice,

vidím osvetlené ulice, smútok na mňa nepadá.

Stromček vianočný svieti farebne,

kapor sviatočný vyzerá malebne.

Hviezda zlatá čupí na špici, moja mama objíma brata

a zapálená sviečka je položená na polici.

5.B Rebeka Luknárová

Dúfame, že tento rok budú Vianoce biele a padajúce snehové vločky si budeme môcť užiť, ako sa na deti patrí.

Zo života našich žiakov

Song:

Pieseň:

Charm

It's true,
I want you back,
I tell you it,
I'm feeling fit.

Give me a bit
of your charm.
I'll make a kit
and we will fly.

Give me a hint
and I will find you.
You are so pretty,
you are so happy.

I want you now,
I'm not a clown.
You're in a small town,
I know, you are mine!

(Šarm)

Je to pravda,
(že) chcem ťa späť,
hovorím ti (to),
(že) sa cítim byť vhodný.

Daj mi trošku
(z) tvojho šarmu.
Vytvorím nejaký nástroj
a odletíme.

Daj mi nejaký náznak
a ja si ťa nájdem.
Si tak nádherná,
si tak šťastná.

Chcem ťa hneď,
(veď) ja nie som klaun.
Ty si v malom mestečku
a ja viem, (že) si moja!

8.A Pavol Lipa

Príbeh o Bratislave

„Tak čo si mi to chcel povedať, Róbert“

„To, že... aha už viem“, povedal. „Chcel som sa ťa spýtať, či by si nechcel ísť so mnou do Slovenského národného múzea. Je tam celkom nová výstava, ktorá sa volá Šan – Grilla.“

„Dobre, stretneme sa pri mojom dome o pol druhej“, povedal som priateľovi.

Neskôr, cestou do múzea, sme míňali tieň Michalskej brány. Pod ňou sme našli premrznutého bezdomovca. Bolo mi ho ľúto, a tak som sa rozhodol, že mu dám tri kremnické rožky, ktoré som si vzal na cestu. Dal som mu aj môj sveter a rukavice. Mlčky sme odišli.

Výstava o Himalájach bola senzačná, všade plno ľadu, ale mňa hrial pocit, že som pomohol premrznutému chudákovi.

7.A Daniel Artur Michalica

Reč vznešených Elfov.

„ *Onen i – estel Edain, u – chebin estel anim.*“

(„ Svoju nádej dala som Dunadánu, nádej nezostala pre mňa.“)

Kto by nepoznal Tolkienovu Stredozem? Nie je to len fantastický svet, ale je to svet, ktorý existuje. Odborníci sa domnievajú, že Stredozem je vlastne Európa. Ale ja teraz nehovorím o geografickej stránke Stredozeme. Väčšina ľudí si asi spomenie na Pána prsteňov, ale to nie je ani zďaleka Tolkienov jediný výtvor. Pán profesor bol filológ, takže sa venoval jazykom. Vymyslel ich neuveriteľne veľa, no jeho najznámejším jazykovým výtvorom je elfština, dobre známa z filmovej trilógie spracovanej z jeho knižnej podoby.

O Elfoch:

Elfovia sa hlboko v Dávnoveku rozdelili na dve hlavné vetvy – na západných Elfov (Eldarov) a na východných Elfov. Elfština ako jazyk sa delí na vznešenú elfštinu, ktorá sa stala akosi elfskou „latinčinou“ a sivú elfštinu (sindarčinu), ktorá je príbuzná quenejštinu (už spomínanej vznešenej elfštine).

Niečo z elfského slovníka pre tých, čo sa chcú dorozumieť, ak natrafia na Elfov:

-aelin – jazero
-amon – hora
-atar – otec
-aglar – sláva
-bar – obilie
-barad – veža
-gwath – tieň

-cam – ruka
- Cú – luk
-curu -zručnosť
- celeb – striebro
- dôr – zem
-lith – popol
-formen - sever

8.B Adam Zboroň

Rodičia

Kto sú tí naši milí, že nám svet vytvorili?

Oni pred nami kľáčia, sú to naši rodičia.

Rodičia sú pre nás poklad, ich objatie rozlomí aj ľad,
oni nám dávajú všetko a ja som toho svedkom.

Krásny kvet – pomyslí si hneď,

Ako vtáci zažívajú krásny let, natrhám ich aspoň päť.

5.B Rebeka Luknárová

2 každého rožka troška

AIRSOFT -V podstate sa jedná o (adrenalinový) šport simulujúci bojové situácie, hraný s funkčnými replikami skutočných zbraní. Zároveň ide o tréning taktiky, tímovej akcie až po prežitie v boji. Princípom je airsoft veľmi podobný paintballu, rozdiel je však viditeľný najmä pri používaných zbraniach a munícii

Československá republika - 28. októbra v roku 1918 bola vyhlásená v Prahe ako samostatný štát

Martinská deklarácia - 30. októbra v roku 1918 bola v Turčianskom Svätom Martine prijatá Deklarácia slovenského národa

Gregoriánsky kalendár – 15.10. 1582 vzniká kalendár, ktorý vymazal 10 dní, a to po 4. októbri je hneď 15. Odstránil chyby po Juliánskom kalendári. Gregoriánsky kalendár používame dodnes

Horatio Nelson – 21. 10. 1805 zomiera v bitke pri Trafalgare, keď jeho námorná pechota rozdrtil Napoleona. Horatiovo telo dávajú do suda s brandy, aby sa zabránilo rozkladu a preniesli ho na pevninu

Nežná revolúcia - 17. november 1989 - Nežná revolúcia v novembri v roku 1989 zosobňuje pád totalitného komunistického režimu v Československu. Významným spôsobom zviditeľnila vo svete Československo ako krajinu, ktorá dokázala bez krvi vykonať revolúciu, a tak uskutočniť prevrat v demokratickú spoločnosť

Adícia - chemický pochod, pri ktorom sa spojením dvoch alebo viacerých molekúl vytvárajú väčšie celky; súhrn, súčet, zlučovanie

Adolescencia - dospievanie, dosiahnutie pohlavnej zrelosti, obdobie medzi pubertou a dospelosťou

Siderofóbia - chorobný strach pred bleskom a búrkou

Niečo z latinčiny:

DE MORTUIS NIL NISI BENE - O MŔTVÝCH LEN DOBRÉ, TEDA O ZOMRELÝCH MÁME HOVORIŤ LEN DOBRE, NEVYČÍTAŤ IM CHYBY

RELATA REFERO - HOVORÍM LEN TO, ČO SOM POČUL, ALEBO NIE JE TO MÔJ VÝMYSEL

TERTIUM NON DATUR - TRETIE NIE JE DANÉ, ŽE TRETIA MOŽNOSŤ NIE JE

MEA CULPA (MEA MAXIMA CULPA), ČO ZNAMENÁ MOJA VINA (MOJA NAJVÄČŠIA VINA), SOM NA VINE

IN MEDIAS RES. ČO ZNAMENÁ HOVORIŤ K JADRU VECI A K URČENEJ TÉME

Teta Mária príde do obchodu a predavač za ňou kričí: „Pani, ten pes nemá košík.“
„Netreba my nakupujeme spolu“
pokojne odvetila majiteľka psa!!!

Prváci sa rozprávajú v škole: „ Už iba 54 rokov a ideme do dôchodku.“

„ Prečo plačeš, Karolko?“
 „ Fero mi hodil do vody krajec chleba.“
 „ S úmyslom? „
 „ Nie , so syrom.“

Male dievčatko niečo spokojne papká. Okolo idúca teta sa jej pýta: „Čo to papkáš?“ Ona hovorí: „Neviem, samo to sem priliezlo.“

Malý chlapček sa márne pokúša dočiahnuť na zvonček pri dverách.

- "Počkaj, pomôžem ti" - povie mu okoloidúci starý pán a stisne zvonček.

- "Fajn dedo a teraz „zdrháme“!"

ŠPLECHY ŽIAKOV:

Učiteľ': Kto rozdelil pravek na tri časti?

Žiak: Boh (6.A)

U: Napíš nejaký nástroj pravekých ľudí?

Ž: - oheň, bodák... (6.B)

U: Kto ochránil nález odliatku mozgovne neandertálca pred skazou?

Ž: Jindřich 3. (6.B)

U: Ako vznikol názov Európa?

Ž: Zo slova ropa, a tiež zo slova euro (minca,) potom európska únia a napokon Európa. (5.B)

U: Urob statický opis svojej spolužiačky!

Ž: Má dve ruky, má dve nohy a veľkú hlavu. (5.B)

Redakčná rada

Redakčnú radu školského časopisu tvoria hlavne žiaci, ktorí navštevujú literárny krúžok. To však neznamená, že výrobu časopisu majú na starosti len oni. Naopak, zapojiť sa môžete všetci. A to tak, že svoj článok, básničku, poviedku, postreh, či vydarenú fotografiu odovzdáte niektorému z členov redakčnej rady, alebo p. uč. Gerbovi.